

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Львівський національний університет імені Івана Франка
Факультет іноземних мов
Кафедра світової літератури

Затверджено

На засіданні кафедри світової літератури
факультету іноземних мов
Львівського національного університету імені Івана Франка
(Протокол № 7 від 01 червня 2023 р.)

Завідувач кафедри

Силабус освітньої компоненти
«ЛІТЕРАТУРА:
ВІД СПРИЙМАННЯ ДО ІНТЕРПРЕТАЦІЇ»,
що викладається в межах

ОПП «Англійська та друга іноземні мови і літератури»

ОПП «Переклад (англійська та друга іноземні мови)»

ОПП «Німецька та англійська мови і літератури (переклад включно)»

ОПП «Іспанська та друга іноземні мови і літератури»

ОПП «Французька та друга іноземні мови і літератури»

другого (магістерського) рівня вищої освіти

для здобувачів зі спеціальності **035 Філологія**

(спеціалізація: 035.041 Германські мови та літератури (переклад включно), перша – англійська

спеціалізація: 035.043 Германські мови та літератури (переклад включно), перша – німецька

спеціалізація: 035.051 Романські мови та літератури (переклад включно), перша – іспанська

спеціалізація: 035.055 Романські мови та літератури (переклад включно), перша - французька)

Львів 2023 р.

Назва освітньої компоненти	Література: від сприймання до інтерпретації
Адреса викладання освітньої компоненти	Львівський національний університет імені Івана Франка м. Львів, вул. Університетська, 1
Факультет та кафедра, за якою закріплена освітня компонента	Факультет іноземних мов, кафедра світової літератури
Галузь знань, шифр та назва спеціальності (спеціалізації)	Галузь знань: 03 Гуманітарні науки Спеціальність: 035 Філологія Спеціалізації: 035.041 Германські мови та літератури (переклад включно), перша – англійська 035.043 Германські мови та літератури (переклад включно), перша німецька 035.051 Романські мови та літератури (переклад включно), перша – іспанська 035.055 Романські мови та літератури (переклад включно), перша – французька
Викладачі освітньої компоненти	Мацевко-Бекерська Лідія Василівна, доктор філологічних наук, професор кафедри світової літератури
Контактна інформація викладачів	ldiya.matsevko-bekerska@lnu.edu.ua (032) 239-45-82, м. Львів
Консультації з питань навчання відбуваються	Консультації в день проведення лекцій/практичних занять (за попередньою домовленістю) (вул. Університетська, 1, ауд. 431). Також можливі он-лайн консультації через Skype, Viber та інші ресурси. Для погодження часу он-лайн консультацій слід писати на електронну пошту викладача.
Сторінка освітньої компоненти	https://lingua.lnu.edu.ua/course/
Коротка анотація освітньої компоненти	Освітня компонента «Література: від сприймання до інтерпретації» є вибірковою освітньою компонентою (навчальна дисципліна) для освітньо-професійної програми «Англійська та друга іноземні мови і літератури» другого (магістерського) рівня вищої освіти зі спеціальності 035 Філологія за спеціалізацією 035.041 Германські мови та літератури (переклад включно), перша – англійська, яка викладається протягом одного семестру освітнього процесу в обсязі 3 кредитів (за Європейською Кредитно-Трансферною Системою ECTS): II семестр – 3 кредити ЄКТС. Програмою передбачено формування навичок професійного філологічного мислення у контексті провідних тенденцій дослідження літератури. Структура освітньої компоненти: лекції, практичні заняття, самостійна робота.
Інформація про освітню компоненту	Освітня компонента розроблена для того, щоб здобувачі систематизували основні відомості про літературу як соціокультурний і мистецький феномен, доповнили свої знання про базові характеристики літературно-художніх систем, а також про специфіку сприймання літератури у постцифрову добу. Після вивчення курсу здобувачі вдосконалять необхідний комплекс знань та умінь для самостійної науково-пошукової та дослідницької роботи у сфері літературознавства, апробують навички здійснення інтегрованого аналізу літературно-художнього твору та його інтерпретацій,

	вдосконалять навички аргументованого добору та поєднання різних методологічних підходів до вивчення і дослідження історико-літературних чи теоретико-літературних явищ.
Мета та цілі освітньої компоненти	Метою вивчення освітньої компоненти «Література: від сприймання до інтерпретації» є формування цілісної системи філологічного мислення та фахового аналізу художньо-літературних явищ; ознайомлення з основними поняттями сприймання, інтерпретації, деякими елементами викладання світової літератури, а також із формами та прийомами застосування практичних умінь та навичок компетентного читання.
Література для вивчення освітньої компоненти	<p>Базова література</p> <p>Гадамер Г. Герменевтика і поетика / Гадамер Г. Вибрані твори; [пер. з нім.]. К. Юніверс. 2001. 288 с.</p> <p>Гейзінга Й. Homo ludens. К. Основи. 1994. 249 с.</p> <p>Зубрицька М. Homo legens: читання як соціокультурний феномен. Львів. Літопис. 2004. 352 с.</p> <p>Ковалів Ю. Літературна герменевтика: монографія. К. ВПЦ «Київський університет». 2008. 240 с.</p> <p>Слово. Знак. Дискурс: [антологія світової літературно-критичної думки ХХ ст. / за ред. М. Зубрицької]. Львів. Літопис, 2001.</p> <p>Додаткова література:</p> <p>Бандровська О. Реальність як вигадка? Поняття «метамодернізм» і «метамодерн» в сучасному культурологічному і літературознавчому дискурсі. <i>Іноземна філологія</i>. 2021. Випуск 134. С. 152-164</p> <p>Брюховецький В. Специфіка і функції літературно-критичної діяльності. К.1986.</p> <p>Гребенюк Т. Свобода в літературі метамодерного світу: український вимір. <i>Вісник Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна. Серія «Філологія»</i>. Вип. 78. С. 160-164</p> <p>Misunderstandings and clarifications. Vermeulen, Timotheus, Akker, Robin van den. Notes on Metamodernism. Theory. 2015. URL: http://www.metamodernism.com/2015/06/03/misunderstandings-and-clarifications/.</p> <p>Dember G. (2018). What Is Metamodern? https://whatismetamodern.com/</p> <p>Turner L. Metamodernist Manifesto. 2011. URL: http://www.metamodernism.org/.</p> <p>Yousef T. Modernism, Postmodernism, and Metamodernism: A Critique. <i>International Journal of Language and Literature</i>. June 2017. Vol. 5. No. 1. Pp. 33-43 DOI: 10.15640/ijll.v5n1a5</p> <p>Електронні ресурси.</p>
Обсяг освітньої компоненти та її тривалість	3 кредити ЄКТС: І семестр – 3 кредити ЄКТС Лекції – 16 год., семінарські заняття – 16 год., самостійна робота – 58 год.
Очікувані результати навчання	Після завершення навчання здобувач вищої освіти буде: - знати: особливості наратологічного підходу до вивчення художніх явищ; предмет і завдання наратології як дослідницької методології; головні методи дослідження наратології; поняття про структуру наративу; особливості літературно-художнього наративу; головні аспекти вивчення викладу як мистецької стратегії; загальні закономірності розгортання художнього наративу; - вміти: практично застосовувати методологічний інструментарій наратології до вивчення художніх явищ; послуговуватися джерелами й методами наратології; розрізняти загальні й спеціальні елементи в структурі художнього наративу; диференціювати основні рівні в

структурі художнього нарративу; розуміти головні підходи до вивчення художньо-творчого процесу з позицій наратології; аналізувати співвідношення історії та нарації як структурних елементів нарративу.

Освітня компонента передбачає формування у здобувача вищої освіти наступних загальних та фахових компетентностей, визначених освітньою програмою:

Інтегральна компетентність

Здатність розв'язувати складні задачі і проблеми в галузі лінгвістики, літературознавства, фольклористики, перекладу в процесі професійної діяльності або навчання, що передбачає проведення досліджень та/або здійснення інновацій та характеризується невизначеністю умов і вимог.

Загальні компетентності (ЗК)

1. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.
2. Здатність бути критичним і самокритичним.
3. Здатність до пошуку, опрацювання та аналізу інформації з різних джерел.
4. Уміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми.
5. Здатність працювати в команді та автономно.
7. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.
8. Навички використання інформаційних і комунікаційних технологій.
9. Здатність до адаптації та дії в новій ситуації.
10. Здатність спілкуватися з представниками інших професійних груп різного рівня (з експертами з інших галузей знань/видів економічної діяльності).
11. Здатність проведення досліджень на належному рівні.
12. Здатність генерувати нові ідеї (креативність).
13. Здатність працювати в міжнародному контексті.

Фахові компетентності (ФК)

2. Здатність осмислювати літературу як полісистему, розуміти еволюційний шлях розвитку вітчизняного і світового літературознавства.
3. Здатність критично осмислювати історичні надбання та новітні досягнення філологічної науки.
4. Здатність здійснювати науковий аналіз і структурування мовного / мовленнєвого й літературного матеріалу з урахуванням класичних і новітніх методологічних принципів.
5. Усвідомлення методологічного, організаційного та правового підґрунтя, необхідного для досліджень та/або інноваційних розробок у галузі філології, презентації їх результатів професійній спільноті та захисту інтелектуальної власності на результати досліджень та інновацій.
6. Здатність застосовувати поглиблені знання з обраної філологічної спеціалізації для вирішення професійних завдань.
7. Здатність вільно користуватися спеціальною термінологією в обраній галузі філологічних досліджень.

Фахові компетентності, визначені ОПП:

14. Знання літературних процесів та культур англomовних країн, здатність впроваджувати інформацію про Україну та її культурно-історичну спадщину до світового контексту.

У результаті вивчення освітньої компоненти здобувач вищої освіти повинен досягти наступних програмних результатів навчання визначених освітньою програмою:

1. Оцінювати власну навчальну та науково-професійну діяльність, будувати і втілювати ефективну стратегію саморозвитку та

	<p>професійного самовдосконалення.</p> <p>2. Упевнено володіти державною та іноземною мовами для реалізації письмової та усної комунікації, зокрема в ситуаціях професійного й наукового спілкування; презентувати результати досліджень державною та іноземною мовами.</p> <p>3. Застосовувати сучасні методики і технології, зокрема інформаційні, для успішного й ефективного здійснення професійної діяльності та забезпечення якості дослідження в конкретній філологічній галузі.</p> <p>4. Оцінювати й критично аналізувати соціально, особистісно та професійно значущі проблеми і пропонувати шляхи їх вирішення у складних і непередбачуваних умовах, що потребує застосування нових підходів та прогнозування.</p> <p>5. Знаходити оптимальні шляхи ефективної взаємодії у професійному колективі та з представниками інших професійних груп різного рівня.</p> <p>8. Оцінювати історичні надбання та новітні досягнення літературознавства.</p> <p>9. Характеризувати теоретичні засади (концепції, категорії, принципи, основні поняття тощо) та прикладні аспекти обраної філологічної спеціалізації.</p> <p>10. Збирати й систематизувати мовні, літературні, фольклорні факти, інтерпретувати й перекладати тексти різних стилів і жанрів (залежно від обраної спеціалізації).</p> <p>11. Здійснювати науковий аналіз мовного, мовленнєвого й літературного матеріалу, інтерпретувати та структурувати його з урахуванням доцільних методологічних принципів, формулювати узагальнення на основі самостійно опрацьованих даних.</p> <p>12. Дотримуватися правил академічної доброчесності.</p> <p>13. Доступно й аргументовано пояснювати сутність конкретних філологічних питань, власну точку зору на них та її обґрунтування як фахівцям, так і широкому загалу, зокрема особам, які навчаються.</p> <p>14. Створювати, аналізувати й редагувати тексти різних стилів та жанрів.</p> <p>15. Обирати оптимальні дослідницькі підходи й методи для аналізу конкретного лінгвістичного чи літературного матеріалу.</p> <p>16. Використовувати спеціалізовані концептуальні знання з обраної філологічної галузі для розв'язання складних задач і проблем, що потребує оновлення та інтеграції знань, часто в умовах неповної/недостатньої інформації та суперечливих вимог.</p> <p>17. Планувати, організовувати, здійснювати і презентувати дослідження та/або інноваційні розробки в конкретній філологічній галузі.</p>
Ключові слова	методологія, методика, педагогіка, психологія, літературознавство, герменевтика, інтерпретація, літературний процес
Формат курсу	Денне навчання
	Лекції, практичні заняття, консультації, самостійна робота
Теми	Подано у СХЕМІ ОСВІТНЬОЇ КОМПОНЕНТИ (Додаток 1)
Підсумковий контроль, форма	Залік на завершення семестру.
Пререквізити	Для вивчення освітньої компоненти здобувачам необхідно мати базові знання зі вступу до літературознавства, з історії світової літератури, філософії, культурології, достатніх для сприйняття категоріального апарату літературознавства, розуміння джерел з методології та методики дослідження літератури.
Навчальні методи та	Презентація, лекції, колаборативне навчання (форми – групові проекти,

<p>техніки, які будуть використовуватися під час викладання освітньої компоненти</p>	<p>спільні розробки тощо), проектно-орієнтоване навчання, дискусія, різні форми інтерактивного навчання (кооперативне навчання: робота в групах, парах, коло ідей; колективно-групове навчання: мозковий штурм, мікрофон; ситуативне моделювання)</p>
<p>Необхідне обладнання</p>	<p>Вивчення курсу передбачає використання комп'ютерних програм, доступу до мережі Інтернет</p>
<p>Критерії оцінювання (окремо для кожного виду навчальної діяльності)</p>	<p>Оцінювання проводиться за 100-бальною шкалою. Бали нараховуються за результатами поточної навчальної діяльності.</p> <p>Загальна (за семестр) максимальна кількість балів – 100:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) робота із науковими джерелами (конспект, дискусія) – 50 балів; 2) аналіз художнього твору – 30 балів; 3) підсумкове контрольне завдання – 20 балів. <p>Види і форма виконання завдань для практичної роботи, тематика проєктів, теми дискусій тощо визначаються після першої зустрічі зі здобувачами (очно, віддалено) та з'ясування особистих зацікавлень, рівня готовності до сприймання змісту курсу, а також окреслення «горизонту сподівань» здобувачів. Тому схема освітньої компоненти надає орієнтовний розподіл тем та базову літературу, перелік якої доповнюється перед початком вивчення курсу та упродовж відповідного навчального семестру.</p> <p>Письмові роботи: Очікується, що здобувачі виконають декілька видів письмових робіт (есе, проєкт, міні-дослідження).</p> <p>Академічна доброчесність: роботи здобувачів мають бути результатом їхніх оригінальних досліджень чи міркувань. Для дотримання академічної доброчесності обов'язковими є: наявність посилань на використані джерела, а також точні посилання на джерела; неприпустимими є списування, втручання в роботу інших здобувачів. Виявлення ознак академічної недоброчесності в письмовій роботі є підставою для її незарахування викладачем, незалежно від масштабів плагіату чи обману.</p> <p>Відвідання занять є важливою складовою навчання. Очікується, що всі здобувачі відвідають усі лекції і практичні заняття курсу. Здобувачі мають інформувати викладача про неможливість відвідати заняття, а також зобов'язані дотримуватися усіх строків, визначених для виконання усіх видів письмових робіт, передбачених курсом.</p> <p>Організація роботи здійснюється відповідно до Положення про освітній процес у ЛНУ ім. І. Франка, обумовлюється наказами Ректора ЛНУ ім. І. Франка, розпорядженнями декана факультету іноземних мов.</p> <p>Література. Вся література, яку здобувачі не зможуть знайти самостійно, буде надана викладачем винятково в освітніх цілях без права її передачі третім особам. Водночас здобувачі можуть використовувати іншу літературу та джерел, яких немає серед рекомендованих, однак вони відповідають змістові курсу.</p> <p>Політика виставлення балів. Враховуються бали, набрані під час виконання практичних завдань, під час виконання тематичних тестів, за результатами самостійної роботи.</p> <p>Опанування курсу відбувається із дотриманням Кодексу академічної доброчесності.</p>
<p>Питання до заліку чи екзамену</p>	<p>Підсумкова оцінка формується як сума балів за усі своєчасно виконані завдання.</p>
<p>Опитування</p>	<p>Анкета з метою оцінювання якості курсу, його актуальності, наукового рівня та практичного сприявання буде надана після завершення курсу (розміщена на платформі Moodle).</p>

Схема освітньої компоненти¹

Тиждень / № з/п	Тема, план, короткі тези	Форма діяльності	Додаткова література. Ресурси в інтернеті	Завдання, год.	Термін викон.
1, 2 / 1, 2	Тема 1. Література як людинотворчий і духовнотворчий феномен Література і філософія. Література та культура. Література та історія. «Людина, яка читає» в реаліях ХХІ століття: питання/відповіді, очікування, сподівання, проблеми. Цінності та пріоритети в літературі. Національний канон у літературі. Українська ідея в контексті перемоги у Великій визвольній війні.	лекція, практичне заняття	Тарас Шевченко. Гайдамаки. Іван Франко. Пережесні стежки. Леся Українка. Бояриня. Іван Багряний. Тигролови. Улас Самчук. Марія. Олександр Михед. Астра. <i>Ресурси в інтернеті зазначені в матеріалах на платформі Moodle</i>		
3, 4 / 3, 4	Тема 2. Соціокультурний дискурс читання Література як візія та візуалізація. Парадигматика образотворення і розкодування смислів. Література як простір шукання / знаходження ідентичності (ей).	лекція, практичне заняття	Зубрицька М. Номо legens: читання як соціокультурний феномен. Львів. Літопис. 2004. 352 с. Шалагінов Б. Урок літератури: Роздуми літературознавця про шкільну методику. К. Грамота. 2013. 203 с.		
5, 6 / 5, 6	Тема 3. Феноменологія читання. Герменевтичні аспекти Література в резонансі судження, сприймання і почуття. Калейдоскоп інтенціоналізації у літературно-художньому творі. Автор – текст – читач: методологічні шукання та пропозиції.	лекція, практичне заняття	Гуссерль Е. Досвід і судження. Дослідження генеалогії логіки. К. ППС-2002. 2009. 356 с. Слово. Знак. Дискурс. Антологія літературно-критичної думки ХХ століття. Львів, Літопис. 2001.		
7, 8 / 7, 8	Тема 4. Рецензивна естетика і поетика. Когнітивістика	лекція, практичне заняття	Літературознавча енциклопедія: у 2 т. / авт.-уклад. Ю.		

¹ Завдання для самостійної роботи (58 год.), як і завдання для підсумкової модульної контрольної роботи, визначаються на першому занятті, відповідно до рівня підготовки здобувачів, фахових зацікавлень та очікуваних результатів вивчення курсу.

	літературознавчих студіях Емоції, ідентифікація, досвід у полілозі читача з літературою. «Естетична дистанція» як істотний чинник рецептивно-інтерпретаційних зусиль. Основні поняття когнітивістики у методологіях дослідження літератури (феномени творення і читання)		Ковалів. Київ. ВЦ «Академія», 2007. Слово. Знак. Дискурс. Антологія літературно-критичної думки ХХ століття. Львів, Літопис. 2001. Gardner, Howard (1987). The Minds New Science: A History of the Cognitive Revolution. New York: Basic Books. https://cognitivesciencesociety.org/		
9-14 / 9-14	Тема 5. Місія літератури у постцифрову добу. Метамодерне читання Метамодернізм як світовідчуття, логіка осмислення сучасності й історичного контексту, як дискурсивний простір літератури. Спроби III подолати оксиморонність: змагання та результати. Читання у просторі цифровізації життєвого простору людини: чи існують загрози? Які?	лекція, практичне заняття	Zavarzadeh, Mas'ud (1975). The Apocalyptic Fact and the Eclipse of Fiction in Recent American Prose Narratives. Journal of American Studies. Vol. 9, no. 1. Vermeulen, Timotheus; van den Akker, Robin (2010). Notes on metamodernism. Journal of AESTHETICS & CULTURE. Vol. 2. с. 1–14. Turner, Luke (2011). <u>The Metamodernist Manifesto</u> https://www.xn--1000-83dma3a1c7b6a8s.xn--j1amh/ https://uifuture.org/publications/shho-chekaye-na-globalnyj-svit-do-2030e/		
15	Контрольна робота				
16	Підсумок курсу. Залік				

Самостійна робота

Самостійна робота здобувача є основним засобом оволодіння навчальним матеріалом у час, вільний від обов'язкових навчальних занять, і є невід'ємною складовою освітнього процесу освітньої компоненти «Література: від сприймання до інтерпретації». Зміст самостійної роботи визначається робочою навчальною програмою, навчально-методичними матеріалами, завданнями та вказівками викладача.

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
II семестр		

1	Конспективне опрацювання наукових джерел	30
2	Проект-презентація «Читання у просторі цифровізації життєвого простору людини»	28